

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN**

Eko-Orzeł dla Rypina

str. 2

GMINA SKRWILNOGospodynie
piekły pizzę

str. 3

GMINA SKRWILNONiezwykłe
kolorowe dożynki

str. 6

GMINA ROGOWOW podziękowaniu
za plony

str. 7

CZWARTEK
7 WRZEŚNIA 2023

ISSN: 2544-8935

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 36/2023 (417)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Największa inwestycja powiatu

RYPIN ➤ – Najpierw placówka mieściła się w budynku Szkoły Podstawowej nr 2 przy ul. Sportowej. Od 2000 roku przy ul. Młyńskiej w Szkole Podstawowej nr 3. Już nie będzie zajęć na korytarzach, nie będzie przenosin z budynku do budynku, nie będzie rozdzielania przedszkola od szkoły – mówił starosta Jarosław Sochacki podczas uroczystego oddania do użytku nowego budynku Zespołu Szkół nr 5 im. ks. Jana Twardowskiego w Rypinie, połączonego z wojewódzką inauguracją roku szkolnego

Dwukondygnacyjny gmach z poddaszem jest przystosowany do uczniów z niepełnosprawnościami. Swoje miejsce znajdują w nim: Szkoła Przysposabiająca do Pracy, Szkoła Muzyczna

I stopnia, Branżowa Szkoła I stopnia nr 3 i Szkoła Podstawowa.

– 21 listopada 2018 roku na pierwszej sesji rady powiatu i wyborze władz powiatu założyłem

sobie wraz z radnymi, że jednym z kilku priorytetów tej kadencji będzie budowa szkoły dla dzieci z niepełnosprawnościami. Rozpoczęliśmy poszukiwania środków. Całe zaangażowanie, prośby, rozmowy o wsparcie z obecną tu minister Gembicką, to wszystko przyniosło oczekiwane efekty. W sierpniu 2020 roku ogłoszono konkurs w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, złożyliśmy wniosek i w grudniu tego samego roku otrzymaliśmy dofinansowanie w wysokości 5,5 mln zł na budowę wymarzonej szkoły. Był to mocny fundament finansowy do podjęcia dalszych działań dotyczących realizacji tej ważnej powiatowej inwestycji – wyjaśnia starosta.

Rozpoczęto poszukiwania terenu pod budowę szkoły.

dokończenie na str. 31

Rypin

Diler w areszcie

Rypińscy policjanci pionu kryminalnego uniemożliwili dalszy rozwój biznesu, którym się parał 19-letni mieszkaniec miasta. Młodzieniec zajmował się handlem narkotykami.

Funkcjonariusze zajmujący się zwalczaniem przestępstw narkotykowych już od pewnego czasu rozpracowywali 19-latkę, podejrzewając, że rozprowadza zakazane substancje. W środę 30 sierpnia zatrzymali go pod Rypinem, gdy jechał samochodem.

– Podczas przeszukania kryminalni znaleźli przy nim pakunek z różnymi substancjami, które zabezpieczyli. Wstępne testy wykazały, że te środki to ponad 200 gramów amfetaminy, prawie 100 gramów mefedronu oraz porcja marihuany. Mężczyzna trafił do aresztu. Dzień później, w czwartek 31 sierpnia został doprowadzony na przesłuchanie do Prokuratury Rejonowej w Rypinie, gdzie usłyszał zarzut posiadania znacznych ilości narkotyków – informuje asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

W piątek 1 września na podstawie zebranych przez policjantów dowodów Sąd Rejonowy w Rypinie aresztował 19-latkę na 3 miesiące. Za złamanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii grozi mu do 10 lat pozbawienia wolności.

Amfetamina i mefedron szybko uzależniają, powodując duże szkody w organizmie, zarówno psychiczne jak i fizyczne. Handlarze nie mają obiekcji, sprzedając narkotyki nawet dzieciom, ważne żeby interes się kręcił. Walka z tym procederem jest bardzo trudna, a profilaktyka niedostateczna. Młodzi ludzie uciekają w narkotyki przed problemami, osamotnieniem, zbyt wysokimi wymaganiami jakie im się stawia. A potem jest już tylko zainterweniują rodzice, pedagodzy, psychologzy.

(jd), fot. KPP Rypin

Eko-Orzeł dla Rypina

RYPIN ▶ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu świętuje w tym roku jubileusz 30-lecia. Na zaproszenie prezesa Ireneusza Stachowiaka w uroczystej gali, która odbyła się w minionym tygodniu w toruńskich Jordankach, udział wziął m.in. burmistrz Rypina Paweł Grzybowski

Uroczystość była okazją do podsumowania prowadzonych dotychczas działań i programów realizowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, którego głównym zadaniem jest przede wszystkim finansowe wspieranie działań, mających na celu ochronę dóbr naturalnych, m.in. wody i powietrza, a także w dużej mierze edukacja ekologiczna. Ponadto podczas gali jubileuszowej instytucjom i osobom zaangażowanym w działalność na rzecz ochrony środowiska naturalnego wręczono 30 prestiżowych wyróżnień Eko-Orły.

W zaszczytnym gronie, obok

takich miast jak np. Toruń, znalazł się również burmistrz Rypina Paweł Grzybowski. Nasze miasto

wielokrotnie korzysta ze wsparcia i wielu ekologicznych programów realizowanych przez Wojewódz-

ki Fundusz Ochrony Środowiska. Służą one szeroko rozumianej poprawie środowiska naturalnego.

– Od 2009 r. wzbogacamy oraz odnawiamy wiekową i gatunkową zielen miejską, od 2013 r. realizujemy niezwykle istotne przedsięwzięcie jakim jest usuwanie wyrobów zawierających azbest. Należy wspomnieć także o współpracy w zakresie realizacji programu „Czyste Powietrze” i „Czyste Mieszkanie”, dofinansowaniu wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków użyteczności publicznej. Ponadto nieustannie otrzymujemy wsparcie przy organizacji ekologicznych kampanii edukacyjnych – podsumowuje miejski ratusz.

(ak)

fot. nadesłane

Rypin

W poszukiwaniu Bożogrobców

Niedawno zakończyły się kolejne badania archeologiczne w pierwotnej lokacji naszego miasta. W tym roku mija 700 lat od pierwszej, zachowanej informacji w źródłach pisanych o bożogrobcach na ziemi dobrzyńskiej. Rocznicą ta została zaakcentowana w działaniach poszukiwawczych, badawczych, inwentaryzacyjnych oraz promocyjnych podczas tegorocznych wykopalisk archeologicznych.

Pierwsza wzmianka o bożogrobcach na ziemi dobrzyńskiej związana jest z ośrodkiem w Starym Rypinie. Dotyczy ona fundacji szpitala i pochodzi z dokumentu wystawionego 24 czerwca 1323 roku przez Władysława i Bolesława – książąt dobrzyńskich i ich matkę Anastazję. Jest to także najstarsze pewne źródło mówiące o kościele pod podwójnym wezwaniem Błogosławionej Dziewicy Marii i apostołów Piotra i Pawła w Starym Rypinie. Badacze tej problematyki, w tym Prof. dr hab. Paweł Ptaszyński, wskazują iż budowa kościoła rozpoczęła się około 1319 roku, za czasów biskupa Floriana z Kościelca herbu Laska.

Wymaga to jednak dalszych studiów, a przede wszystkim ustalenia lokalizacji i przeprowadzenia badań tego obiektu sakralnego – ostatnie badania oraz odkrycia nowych źródeł mogą przybliżyć nas do tego.

Tegoroczne informacje zostały pozyskane za pomocą badań nieinwazyjnych (metoda magnetyczna), nigdy nie wykonywanych dla tej części kompleksu osadniczego w Starym Rypinie. Uzyskane dane uzupełnione zostały informacjami o terenie z systemu ISOK (LIDAR) i przetworzeń fotogrametrycznych z powietrza oraz mapami współczesnymi i historycznymi. Przeprowadzona została także

kwerenda historyczna, muzealna, badania powierzchniowe oraz wizja lokalna. Dodatkowo założono wykop sondażowy. Wszystko to było możliwe dzięki zespołowi specjalistów, badaczy.

– Badania nieinwazyjne wykonał zespół mgr Wiesława Małkowskiego, zdjęcia lotnicze dr Miron Bogacki, w grupie badawczej znaleźli się również antropodzy fizyczni, historycy, archeolodzy. Prace prowadzone były pod kierunkiem doktor Jadwigi Lewandowskiej. Dzięki tym badaniom pozyskaliśmy kolejne nowe informacje o pierwotnym Rypinie – podsumowuje UM Rypin.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

W rocznicę wybuchu wojny

1 września minęła 84. rocznica agresji hitlerowskich Niemiec na Polskę. W Rypinie odbyły się tradycyjne obchody.

Delegacja przedstawicieli władz miasta na czele z burmistrzem Pawłem Grzybowskim, radnymi, przedstawicielami rypińskiej oświaty, a także z proboszczem Parafii pw. Św. Trójcy ks. kan. Andrzejem Kasińskim oraz delegacją powiatu ze starostą Jarosławem Sochackim, po wygłoszeniu relacji z września 1939 roku przez dyrektora Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej Andrzeja Szalkowskiego, złożyła kwiaty pod „Domem Kaźni”, który jest symbolem okrutnych wydarzeń lat 1939–1945.

Ponadto burmistrz Paweł Grzybowski wraz z sekretarzem miasta Sławomirem Kryszczykiem udali się również przed bu-

dynek Szkoły Podstawowej nr 1 im. Majora Henryka Sucharskiego oraz do Lasku Rusinowskiego, aby tam zapalić znicze i oddać hołd pomordowanym.

II wojna światowa była największym konfliktem zbrojnym XX wieku, zebrała ogromne żniwo w ludności cywilnej, wojskowej, ale także materialne. Na terenie naszego miasta i powiatu dochodziło do masowej eksterminacji polskiego narodu. Rypin nieodwracalnie stracił wiele cennych zabytków kultury i dziedzictwa. Pamiętajmy o tych tragicznych wydarzeniach. Cześć i chwała Bohaterom września 1939 roku!

(ak)

fot. nadesłane

Gospodynie piekły pizzę

GMINA SKRWILNO ➤ W minioną sobotę w Manufakturze Zdrowia Krainy Skrwy w Raku odbyły się warsztaty kulinarne z przygotowania pizzy. Wszystko dzięki poseł Annie Gembickiej i Stowarzyszeniu Rozwoju Ziemi Dobrzyńskiej

Manufaktura Zdrowia Kraina Skrwy słynie z wytwarzania ekologicznych produktów w tradycyjny, sprawdzony od wieków sposób. Tak właśnie powstają prozdrowotne syropy z czarnej i czerwonej porzeczki, aronii oraz czarnego bzu. Owoce do ich produkcji zbierane są ręcznie w słoneczne dni i prosto z plantacji trafiają do przetwórstwa, nigdzie nie są przechowywane ani magazynowane. Pozwala to na uzyskanie niezwykle aromatycznych i zdrowych przetworów, bez żadnych sztucznych barwników i konserwantów. Poza produkowaniem ekologicznej żywności Manufaktura Zdrowia Kraina Skrwy prowadzi działalność edukacyjno-prozdrowotną, organizując warsztaty dla różnych grup. Tematyka zajęć związana jest ze zdrowym stylem życia, właściwym odżywianiem, zdrową kuchnią i aktywnością fizyczną.

Pizza może być zdrowa
Kuchnia śródziemnomorska

uważana jest za najzdrowszą na świecie. Jej podstawą są najwyższej jakości składniki o udowodnionym naukowo korzystnym wpływie na zdrowie człowieka. Ważne w tej kuchni jest unikanie tzw. żywności przetworzonej, pełnej wzmocnienia smaku i sztucznych konserwantów. Znana na całym świecie prawdziwa włoska pizza jest przy-

ządzana ze świeżych składników najwyższej jakości oraz pieczona w piecu opalonym drewnem, aby uzyskać najdoskonalszy smak i zachować najcenniejsze właściwości użytych produktów.

– Kuchnia włoska jest prosta, ale różnorodna i oparta na najlepszych, naturalnych składnikach. To bogactwo smaków, aromatów

i kolorów. Dojrzałe pomidory, tradycyjne sery, wysokiej jakości oliwa z oliwek, doskonałe makarony i świeże zioła. Włosi często uprawiają własne warzywa lub kupują produkty na targowiskach oraz w małych lokalnych sklepikach. Kuchnia włoska jest nie tylko smaczna, ale i bardzo zdrowa – przyznaje Agnieszka Pawłow-

ska-Wypych z Manufaktury Zdrowia Kraina Skrwy.

Sobotnie warsztaty były świetną okazją nie tylko do poznania tajników przyrządzania oryginalnej pizzy, ale też integracji zespołowej.

– Kolejne warsztaty za nami – mówi Marzena Łukowska, prezes Stowarzyszenia Rozwoju Ziemi Dobrzyńskiej. – To był świetnie spędzony dzień w bardzo miłej atmosferze. Tym razem członkowie kół gospodyń wiejskich mogły poznać kulturę i smaki Italii. Bez wątpienia kuchnia włoska jest jedną z najsmaczniejszych na świecie i podbiła serca naszych pań i panów. Jednym z celów warsztatów było wypiekanie pizzy, w taki sposób, by danie było aromatyczne oraz miało odpowiednią strukturę i niezrównany smak. Jednym słowem było smacznie, zdrowo i wesoło.

Tekst i fot.
(AdWo)

REKLAMA

KURCZAKI Z RUŻA

Sprzedaż od 15.09 do 25.09

Zapraszamy

I życzymy smacznego!

Burkicz- Ruże 13

w godzinach od

09:00 - 17:00

Burkicz

tel. 54 280 19 22

kom. 606 110 483

Czas na grzybobranie

LASY PAŃSTWOWE ▶ Grzybobranie jest jedną z ulubionych jesiennych aktywności milionów Polaków. Warto zatem dowiedzieć się więcej o znaczeniu, jakie grzyby mają dla człowieka i przyrody.

Grzyby – jako organizmy wszechobylskie i niezwykle liczne – pełnią bardzo istotną rolę zarówno w przyrodzie, jak i w gospodarce człowieka. Z wagą i znaczenia grzybów doskonale zdają sobie sprawę leśnicy. Prowadzona przez Lasy Państwowe trwale zrównoważona gospodarka leśna byłaby o wiele trudniejsza w realizacji, o ile w ogóle możliwa, gdyby nie grzyby i ich rola w ekosystemie. Dla przyrody ważne są wszystkie grupy grzybów – saprotrofy, symbionty mykoryzowe i pasożyty. Te pierwsze rozkładają martwą materię organiczną, przyczyniając się do obiegu pierwiastków w przyrodzie. Tym samym oczyszczają glebę z resztek organicznych. Z kolei grzyby mykoryzowe umożliwiają egzystencję roślinom wyższym oraz skutecznie chronią je przed wieloma chorobami. Naukowcy przypuszczają, że zwierzęta zjadają określone gatunki grzybów w konkretnym celu. Zaobserwowano np., że łosie zjadają muchomory, najprawdopodobniej traktując je jako naturalny środek przeciwko pasożytom przewodu pokarmowego.

Ważne dla człowieka:

Grzyby odgrywają również ogromną rolę w gospodarce człowieka – zarówno pozytywną, jak i negatywną. Unikalne właściwości niektórych grup tych organizmów są wykorzystywane w przemyśle. Bez grzybów nie byłoby serów, kefiru, wyrobów piekarniczych (drożdże). Są ważnym składnikiem diety człowieka. Dotyczy to zarówno grzybów dziko żyjących, jak i uprawnych. Do tych ostatnich należy kilkanaście gatunków. Grzyby służą również do wyrobu wielu witamin i leków (w tym antybiotyków – jak choćby penicyliny). Z kolei współczesne badania potwierdzają właściwości antybiotyczne wielu grzybów. Zdaniem naukowców niektóre związki chemiczne zawarte w grzybach mogą w przyszłości znaleźć zastosowanie w leczeniu nawet takich chorób jak nowotwory czy AIDS. Grzyby są też wykorzystywane w gospodarce leśnej do ochrony drzew przed innymi patogenicznymi grzybami. Ich grzybni używa się do sztucznej mykoryzacji sadzonek w szkołkach leśnych. Produkowane z niektórych gatunków biopreparaty są masowo stosowane do zabezpieczania pniaków po ściętych drzewach przed groźnymi patogenami, takimi jak

korzeniowiec wieloletni. Niestety, grzyby przyczyniają się również do powstawania ogromnych strat w gospodarce. Gatunki pasożytnicze powodują choroby ludzi (grzybice), zwierząt domowych, roślin uprawnych oraz drzew w lasach.

W Polsce występuje ponad 4 tys. gatunków grzybów wielkoowocnikowych (których owocniki osiągają co najmniej 5 mm średnicy). Można je podzielić na jadalne, niejadalne oraz trujące. Ile spośród tych grzybów spotykanych w Polsce zalicza się do jadalnych? Odpowiedź na to pytanie może być zaskakująca. Jadalnych jest wiele, według obliczeń specjalistów – do spożycia nadaje się co najmniej 1100, a może nawet 1400 gatunków, a więc ok. 30 proc. Dlaczego zatem zainteresowania grzybiarzy koncentrują się tylko na kilku z nich? Przede wszystkim chodzi o tradycję: podgrzybki, borowiki, maślaki, koźlaki i gąski są powszechnie znane i zbierane na terenie całego kraju. Są też najpospolitsze. Natomiast wiele smacznych i jadalnych gatunków pojawia się tylko lokalnie lub tak nielicznie, że zwyczaj ich zbierania po prostu zanikł albo jest kultywowany na niewielkim obszarze. W grę wchodzi też walor smakowy. Dużo jadalnych, ale niezbyt smacznych gatunków przed laty traktowano jako swego rodzaju pożywienie głodowe. Do tego dochodzi stopniowy zanik tradycji i wiedzy na temat walorów kulinarnych wielu grzybów. Mimo to warto zainteresować się zbieraniem większej liczby jadalnych gatunków, zwłaszcza tych trudnych do pomylenia z innymi grzybami

(jak np. purchawki – *Lycoperdon*). Poznanie ich nie tylko urozmaici zawartość koszyka, ale doda potrawom, oryginalnego smaku, a przy tym znacząco zwiększy zbiór. Pamiętajcie jednak, że poznając i testując nowe gatunki, należy zachować ostrożność, by nie zjeść grzybów trujących.

Na koniec chcielibyśmy przypomnieć Wam, Drodzy Czytelnicy, kilka informacji i zasad, dzięki którym łatwiej będzie zadbać, aby leśne grzybobranie było przyjemne, a zbiór udany.

Dobry grzybiarz powinien pamiętać, że każdy gatunek grzyba wykazuje mniejsze lub większe preferencje co do środowiska w jakim wyrasta. Jest to związane z gatunkiem drzewa, z którym tworzy mykoryzę, wilgotnością, a nawet wiekiem drzewostanu, np. maślaki zwyczajne występują najczęściej w młodnikach sosnowych. Natomiast koźlarze czerwone zwykle rosną pod osikami w prześwietlonych lasach liściastych. Najwięcej grzybów znaleźć można w borach i borach mieszanych. W ich poszukiwaniu warto też penetrować brzeziny, skraje dróg leśnych i obrzeża lasów. Wiele gatunków (podgrzybki, borowiki) wyrasta na pasach przeciwpożarowych, znajdujących się w lasach, w pobliżu torów kolejowych i przy drogach. Każdy amator grzybobrania ma zresztą swoje ulubione „grzybne” miejsca, które są często jego pilnie strzeżoną tajemnicą. Na niektórych terenach zbieranie grzybów jest zabronione. Są to m.in. poligony wojskowe, rezerваты przyrody, parki narodowe (wyjątkiem jest Park Na-

rodowy Bory Tucholskie, w którym wolno zbierać grzyby – wynika to z dużego znaczenia gospodarczego i tradycji grzybobrania w tym regionie kraju).

Bezpieczne grzybobranie

Co robić, aby ustrzec się od zatrucia grzybami? Jest na to prosta rada. Jeżeli jesteśmy początkującymi grzybiarzami, to skupmy się tylko na gatunkach, które pod kapeluszem mają rurki, a nie blaszki. Wśród gatunków grzybów kapeluszowych z hymenoforem rurkowym, rosnących w naszym kraju, niewiele jest niejadalnych lub takich, które mogą spowodować zatrucie, a i to niezbyt poważne. Po zebraniu grzybów można też skorzystać z opinii o ich jadalności u grzyboznawcy z powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej. W „zwykłych” lasach też nie wszędzie wolno wchodzić. Kwestię tę reguluje ustawa o lasach. Zgodnie z tym dokumentem lasy stanowiące własność Skarbu Państwa są udostępniane dla ludności, ale stałym zakazem wstępu objęte są: uprawy leśne do 4 m wysokości, powierzchnie doświadczalne i drzewostany nasienne, ostoje zwierząt, źródła rzeki potoków oraz obszary zagrożone erozją. Co więcej, nadleśniczy danego nadleśnictwa ma prawo wprowadzić okresowy zakaz wstępu do lasu, jeżeli wystąpiło tam zniszczenie albo znaczne uszkodzenie drzewostanów lub degradacja runa leśnego, występuje duże zagrożenie pożarowe, a także gdy wykonywane są zabiegi gospodarcze związane z hodowlą, ochroną lasu lub pozyskaniem drewna. Lasy objęte stałym lub okresowym

zakazem wstępu oznacza się tablicami z napisem „Zakaz wstępu” oraz wskazaniem przyczyny i terminu obowiązywania zakazu. Przytoczone przepisy dotyczą tylko lasów stanowiących własność Skarbu Państwa. W lasach prywatnych o zakazu wstępu do lasu decyduje ich właściciel, oznaczając wtedy las tablicą z odpowiednim napisem. Wybierając się na grzybobranie, należy również pamiętać, że w myśl ustawy o lasach ruch pojazdem silnikowym, zaprzęgowym i motorowerem w lesie dozwolony jest jedynie drogami publicznymi, natomiast drogami leśnymi jest dozwolony tylko wtedy, gdy są one oznakowane drogowskazami dopuszczającymi ruch po tych drogach. Nie dotyczy to jedynie osób niepełnosprawnych poruszających się pojazdami przystosowanymi do ich potrzeb. Postój pojazdów na drogach leśnych jest dozwolony wyłącznie w miejscach oznakowanych. Nieprzestrzeganie tych przepisów może skończyć się mandatem wystawionym przez strażnika leśnego.

Idąc do lasu, warto również zaopatrzyć się w dobre buty i ubranie chroniące od deszczu. Trzeba też wziąć ze sobą scyzoryk i łubiankę lub kosz, w którym przyniesiemy nasz zbiór do domu. Używanie do tego celu plastikowych toreb lub wiader nie jest wskazane – grzyby się w nich łamią, zaparzają i gorzej znoszą transport. Początkującym zbieraczom warto też polecić zabranie do lasu kieszonkowego atlasu grzybów, który ułatwi im rozpoznawanie gatunków, dopóki nie nabiorą do tego koniecznej wprawy. Wykręcać czy ścinać? Podczas grzybobrania ważna jest także prawidłowa technika zbioru grzybów. Należy je delikatnie wykręcać z podłoża, starając się jak najmniej uszkadzać otaczającą trzon grzybnię. Jeżeli jest to niemożliwe ze względu na kształt grzyba lub rodzaj podłoża, należy odciąć grzyb ostrym nożem tuż przy ziemi. Nie wolno rozgarniać ściółki, ryć w glebie i niszczyć roślin runa leśnego. Takie działanie nie dość, że źle świadczy o grzybiarzu, to jeszcze może być ukarane mandatem. Nie należy też zbierać owocników starych i uszkodzonych przez owoady, a także bardzo młodych, które nie zdążyły jeszcze wykształcić cech umożliwiających ich rozpo-

(artykuł sponsorowany)

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu

ul. Mickiewicza 9, 87-100 Toruń
tel. 56 65 84 366, 56 65 84 300, tel. kom. 608 660 746
rdlp@torun.lasy.gov.pl

Gospodarstwo Rolne „Wojciech Oleś” oferuje materiał siewny:

Pszenicę:
Gentleman
Comandor
Arkadia
Euforia
Riposta
w cenie

2200 PLN / tona

Pszenżyto:
Belcanto
Rotondo
Octavio
w cenie

2100 PLN / tona

Bielsk 22a, 87-410 Bielsk
tel. 605 - 851 - 724 | e-mail: kaoles@wp.pl

GRUPA
psb

TROPS

CENTRUM BUDOWLANE

ul. Sportowa 29 A

AKADEMIA KUJAWSKO-POMORSKA

Studia doktorskie, magisterskie, licencjackie, inżynierskie, podyplomowe

JEDNOLITE 5-LETNIE STUDIA MAGISTERSKIE

- PRAWO
- PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA
- STUDIA MAGISTERSKIE, LICENCJACKIE, INŻYNIERSKIE (Studia nauczycielskie)
- EKONOMIA
- FINanse I RACHUNKOWOŚĆ
- ADMINISTRACJA
- PEDAGOGIKA
- PRACA SOCJALNA
- FILOLOGIE (co najmniej 600 godzin praktycznej nauki języka obcego)
- PIELEGNIASTWO
- BUDOWNICTWO
- INFORMATYKA
- GEODEZJA I KARTOGRAFIA
- PRAWO MIĘDZYNARODOWE I UNII EUROPEJSKIEJ W BIZNESIE
- PRAWO W ZARZĄDZANIU
- BEZPIECZEŃSTWO I OBRONNOŚĆ
- PSYCHOKRYMINALISTYKA
- KULTURA CYFROWA I CYBERBEZPIECZEŃSTWO
- KULTURY I RELIGIE ŚWIATA
- STUDIA W JĘZYKU ANGIELSKIM I UKRAIŃSKIM
- STUDIA PODYPLOMOWE
- KOLEGIUM DOKTORSKIE

1st
MIEJSCE
w Bydgoszczy
RANKING
Szkół Wyższych Niepublicznych
Perspektywy 2023

KOLEGIUM DOKTORSKIE
Nadawanie stopni
• DOKTORA
• DOKTORA HABILITOWANEGO
NAUKI PRAWNE
NAUKI O KULTURZE I RELIGII

\$1 w regionie
\$2 w Polsce
Gazeta Prawnik 2023

Zapisz się online!
srs.akp.bydgoszcz.pl

www.akp.bydgoszcz.pl

ul. Toruńska 55, BYDGOSZCZ

+48 500 149 149

Zapraszają na 33. Agrę

RYPIN/POWIAT ▶ Burmistrz Paweł Grzybowski i starosta Jarosław Sochacki zapraszają na 33. Targi Rypin Agra i Dożynki Powiatowo-Miejskie. Wydarzenie odbędzie się na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rypinie, w dniach 9-10 września br.

8 września (piątek)

17:00 – I Powiatowa Konferencja dla Sołtysów (RCS)
9 września (sobota)

5:00 – Zawody wędkarskie
10:00 – Grand Prix Woj. Kuj-Pom – „XVIII Bieg po Zdrowie Doliną Rypienicy”
13:00 – Dziecięcy Bieg
16:00 – Występy artystyczne:
• Srebrny Włos • Korniki
• Wrzosey • Muzyczna Strefa
• Grupa Estradowa • Wesole Seniorki
– Oficjalne rozpoczęcie XXXIII Targów Rypin AGRA
19:00 – Koncert zespołu Słowiany
20:00 – Koncert zespołu **DEJW**
22:00 – Zabawa z DJ'em

10 września (niedziela)

11:00 – Uroczysta Msza Święta Dożynkowa
• korowód dożynkowy
• konkurs na „Najładniejszy wieniec dożynkowy”
• wręczenie nagród dla wyróżnionych rolników
16:00 – Wybory **MISS AGRA**
• Występ Grupy Estradowej
• Występ Małgorzaty Tłuchowskiej
• rozstrzygnięcie konkursu na „Najpiękniejszy ogród i balkon”
• rozstrzygnięcie konkursu na „Najciekawszy Witacz Dożynkowy Powiatu Rypińskiego 2023 r.”
• rozstrzygnięcie konkursu na „Najciekawsze stanowisko”
*program może ulec zmianie

9-10 września
stadion MOSiR

W programie m.in. zawody wędkarskie, „Rypiński Bieg po Zdrowie Doliną Rypienicy”, bieg dziecięcy, występy lokalnych artystów, koncert zespołu Słowiany i zespołu **DEJW**, a także cieszące się ogromną popularnością, tradycyjne wybory Miss Agra 2023. – Targi Rypin Agra to również uroczysta msza święta dożynkowa, podczas której podziękujemy rolnikom za tegoroczne zbiory oraz za ich codzienną ciężką pracę. Podczas wydarzenia nie zabraknie wystaw producentów z branży ekologicznej, rolniczej oraz ogrodniczej. Serdecznie zapraszamy – informuje UM Rypin.

Sponsorem Głównym 33. Targów Rypin Agra jest ANWIL S.A., producent nawozów azotowych Anvistar, Canvil Mg i Canvil S. Partnerem Strategicznym wydarzenia

jest Krajowa Grupa Spożywcza S.A., właściciel marek: Polski Cukier i Polskie Przetwory. Partnerami wydarzenia są: Cedrob S.A., Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Anna Gembicka.

Organizatorami wydarzenia są: Miasto Rypin, Powiat Rypiński, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Rypiński Dom Kultury. Relacja oczywiście w CRY. Nasz tygodnik jest patronem medialnym wydarzenia.

(red)

Niezwykłe kolorowe dożynki

GMINA SKRWILNO ▶ Pomysłowe i niebanalne witacze oraz przepiękne wieńce to obraz dożynek w gminie Skrwilno, które odbyły się w sobotę 2 września

Uroczystości rozpoczęły się formowaniem barwnego koro-wodu z wieńcami dożynkowymi i przemarszem na teren targowiska, gdzie odbyła się dziękczynna msza święta. Po nabożeństwie nastąpiła ceremonia dzielenia się chlebem. Atrakcjami dla uczestników był m.in. koncert Orkiestry Dętej Gminy Skrwilno. Można było odwiedzić także stoiska kół gospodyń wiejskich, twórców ludowych oraz instytucji związanych z rolnictwem. Były pokazy strażaków, potyczki ciągnikowe sołectw oraz okolicznościowe przemówienia. Na koniec imprezy wystąpił Paweł Stasiak z repertuarem Papa D.

– Dożynki to najważniejsze święto dla wszystkich, którzy żyją i pracują na roli – przyznaje mieszkanka Okalewa Emilia Jaskólska, reprezentująca powiat rypiński w Kujawsko-Pomorskiej Izbie Rolniczej. – Piękna tradycja rok temu wróciła do kalendarza imprez gminy Skrwilno. Organizacja wydarzenia to spore

przedsięwzięcie, które wymaga wiele pracy i zaangażowania. Podziękowania należą się kołom gospodyń wiejskich, strażakom, mieszkańcom, pracownikom urzędu gminy i wszystkim tym, którzy przyszli na tę piękną uroczystość. Rolnicy za swoją

ciężką pracę zasługują na szacunek i docenienie. Gospodarze wskazują, że tegoroczna susza miała spory wpływ na wielkość plonów. Na domiar złego ceny w punktach skupu też nie są zadowalające. Warto wspomnieć, że w tym roku trwał nabór wnio-

sków o dopłaty bezpośrednie na nowych zasadach. Dla wielu rolników są one skomplikowane i niezrozumiałe.

Dożynkowe dekoracje i ozdoby

Podczas Święta Plonów w gminie Skrwilno rozstrzy-

gnięto konkurs na najpiękniejszy witacz i wieńiec dożynkowy. W obydwu kategoriach jury doceniło sołectwo Rak.

– Długo myśleliśmy nad projektem tegorocznego witacza – mówi Angelika Dębska, przewodnicząca KGW w Raku. – Chcieliśmy pokazać, że nawet w tak małej miejscowości jest grupa osób, która potrafi się zorganizować i stworzyć coś wyjątkowego. Postawiliśmy we wsi kościół ze słomy, do którego budowy wykorzystaliśmy kilkadziesiąt sztuk beli i snopków słomy. Prace trwały kilka dni. Cieszymy się bardzo, że nasz wieńiec także spotkał się z uznaniem komisji. Już od czerwca zaczęliśmy zbierać zboża, zioła i kwiaty potrzebne do jego przygotowania. Samo wyplatanie trwało blisko dwa tygodnie po kilka godzin dziennie. Dziękuję wszystkim za wspólną pracę i zaangażowanie.

Tekst i fot.
(AdWo)

W podziękowaniu za plony

GMINA ROGOWO ▶ Tradycyjnie po żniwach przychodzi czas na dożynki. To piękne staropolskie święto jest ukoronowaniem całorocznego trudu i pracy gospodarzy. Rolnicy i mieszkańcy gminy Rogowo świętowali zakończenie zbiorów w sobotę 2 września

Uroczystości rozpoczęło formowanie dożynkowego korowodu. Mszę św. dziękczynną odprawił ks. kan. Andrzej Pieńdyk, proboszcz parafii pw. św. Bartłomieja w Rogowie, podczas której poświęcone zostały wieńce dożynkowe. W nabożeństwie oprócz licznie zgromadzonych mieszkańców uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych i powiatowych. Wydarzenie swoją obecnością uświetniła wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi Anna

Gembicka. Następnie przyszedł czas świętowania i podziękowań. Słowa uznania do rolników skierował m.in. wójt Zbigniew Zgórzyński.

– Rolnicy borykają się ze zmiennymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak susze czy powodzie, które powodują poważne straty w zbiorach. Na opłacalność produkcji wpływ ma też sytuacja międzynarodowa, która w tej chwili jest nieprzewidywalna. Mimo tego się nie poddają i roz-

wijają swoje gospodarstwa, które są coraz bardziej nowoczesne i konkurencyjne. Drodzy rolnicy dziękuję wam za waszą ciężką pracę, za wasze poświęcenie i trud – mówił wójt gminy.

Tradycyjnie rywalizacja sołectw wzbudziła wśród publiczności wiele emocji. W turnieju wystartowali reprezentanci pięciu sołectw. Zabawy, humoru i radości było co niemiara. Ostatecznie pierwsze miejsce zajęło Borowo, drugie Czumsk Mały, a trzecie Lasoty. Jak przystało na dożynki nie zabrakło atrakcji dla dzieci. Były wielkie bańki mydlane, malowanie twarzy, tatuaże oraz dmuchane zjeżdżalnie. O podniebieniu gości zadbały niezastąpione panie z lokalnych kół gospodyń wiejskich. Można było skosztować m.in. swojskiego chleba ze smalcem i ogórkiem oraz domowych ciast. Jedną z atrakcji dożynek był pokaz sokolniczy, podczas którego każdy mógł z bliska zobaczyć ptaki drapieżne.

Tekst i fot.
(AdWo)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Jak to ze skarbem skrwileńskim było

SKRWILNO ▶ Podczas gminno-parafialnych dożynek w Skrwilnie furorę zrobiła inscenizacja „Ty mój skarbie skrwileński”. Autorem scenariusza, reżyserem, kostiumografem i scenografem dzieła jest Andrzej Szalkowski. Tylko charakteryzację każdy z aktorów zrobił sobie sam

Na co dzień dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej, a od święta, chociaż nie tylko, osoba z mnóstwem pomysłów. Tam gdzie się pojawi, na pewno będzie i ciekawie, i wesoło. W sobotę 2 września zaprezentował szerszej publiczności efekty pracy z grupą młodzieży.

– Inscenizacja była pokłosiem warsztatów teatralnych, szerszego przedsięwzięcia, takiej szkoły liderów, jaką organizowała gmina Skrwilno. W trakcie zajęć starałem się poznać tych młodych ludzi, zobaczyć, jaką mają energię, czy są wycofani, czy tacy hej do przodu. Na tej podstawie stworzyłem sobie obrazy każdego z nich i ubrałem je w scenariusz. W dialogach występują dziewczyny sentymentalne i rozmarzone, a z drugiej strony stąpające twardo po ziemi. Jedna z dziewcząt śpiewała, więc miała występ solowy. Zauważyłam, że chłopcy tryskają energią, mają kłopot z usiedzeniem na miejscu, przeto od razu zaordynowałem im ćwiczenia z szablami i strzelanie z łuku. Dziewczęta chętnie się dołączyły – opowiedział nam o swoich metodach pracy z aktorami Andrzej Szalkowski.

Gdy już wszyscy nauczyli się ról, gdy kostiumy zachwycali

różnorodnością, a dekoracje były gotowe, przyszedł czas dożynek i można było zaprezentować spektakl wzbogacony o woltyżerkę. Widzowie i inscenizatorzy cofnęli się w czasie najpierw do wczesnego średniowiecza, a potem do okresu potopu szwedzkiego.

– Skrwilno to bardzo stara wieś. Już w VI wieku mogli tutaj mieszkać ludzie, a na pewno w XI i XII. Mieli swoją osadę obronną. Jako, że to warownia pograniczna była, musiała zostać spalona w XII wieku przez pogańskich Prusów.

Niestety nigdy już w tym miejscu nie została odbudowana. Może jezioro wtedy wyschło, a może rzeka Skrwa, dająca przecież imię wsi, zmieniła swoje koryto? Pewnym jest, że wieś przeniesiono w nowe miejsce. Tam się pięknie rozwijać musiała, bo za czasów Wojciecha Stryczka, rycerza i właściciela Skrwilna, parafię erygowano. Okolica się bogaciła. Rody możne dworzyszcza swoje tutaj miały. Tartaki, młyny i gorzelnie. Okolica słynna była lasami, jarmarkami końskimi czy kolekcjami dzieł sztuki tutej-

szych ziemian – opowiada Andrzej Szalkowski.

W maju 1961 roku zdarzyło się w Skrwilnie coś absolutnie niezwykłego.

– Odkryto skarb. Przypadkiem. Młodzi archeolodzy z muzeum w Toruniu badania prowadzili pod kierownictwem Jadwigi Chudziakowej. Jak wyglądała historia ukrycia tego słynnego skarbu skrwileńskiego? Nie wiadomo. Nie ma na ten temat żadnych dokumentów – tłumaczy autor inscenizacji, która ma rzucić nieco światła na tę tajemni-

cę.

– Było to w czasach, gdy Szwed, wróg zjadły, który już wcześniej ziemię polską najeżdżał, palił, rabował i niszczył, powtórnie ojczyznę naszą napadł. Szlachta polska, choć się przeciwstawić próbowała, nie była w stanie nic zrobić wobec słałości wojska. Kraj nasz spichlerzem Europy był wtedy. Zamki i dwory pełne skarbów, kościoły pełne bogactw. Złoto i srebro, kamienie szlachetne, ba nawet marmury i meble, Szwed kradł gdzie popadło. Tutaj w pobliskim Okalewie na potężnym majątku ostała się Zofia Piwo herbu Rogala. Mąż jej Stanisław zmarł wcześniej. Kilka lat później wdowa stawić musiała czoła zagrożeniom jakie niosła wojna – snuje swą opowieść o czasach sprzed prawie czterech wieków Andrzej Szalkowski.

Co się działo dalej, jak Zofia Piwo skarb chowała, kto jej w tym pomagał, jakie dramatyczne wydarzenia temu towarzyszyły, wie Andrzej Szalkowski i widzowie widowiska „Ty mój skarbie skrwileński”. Jeśli ktoś bardzo ciekaw, może spróbować zaprosić autora i aktorów, aby w jego okolicy powtórzyli przedstawienie.

Tekst i fot. (jd)

Uratowali życie mężczyźnie

RYPIN ▶ Troje policjantów z Komendy Powiatowej Policji natychmiast ruszyło na pomoc osobie, która straciła przytomność. Gdyby nie sierż. szt. Mirosława Wiśniewska, podkom. Mariusz Cywiński oraz sierż. Łukasz Krusiński, być może poniżej opisane zdarzenie mogło mieć tragiczny przebieg

We wtorek 29 sierpnia w pobliżu Komendy Powiatowej Policji w Rypinie na parking przyjechał samochód, z którego wysiadł mężczyzna. Po przejściu kilku kroków nagle zesztywniał i upadł na ziemię.

– Tę sytuację zauważyli będący w pobliżu policjanci z patro-

lówki oraz wydziału kryminalnego i natychmiast pobiegli na pomoc. Jednocześnie na miejsce została wezwana karetka pogotowia. Funkcjonariusze ocenili, że mężczyzna ma objawy wstrząsu anafilaktycznego z utratą przytomności. Miał nasilające się problemy z oddychaniem, dlatego policjanci ułożyli go

w odpowiedniej pozycji, udrognili drogi oddechowe i do czasu przyjazdu karetki pogotowia kontrolowali jego czynności życiowe. Jak się okazało, stan zdrowia mężczyzny zagrażał jego życiu, dlatego medycy, którzy przyjechali na miejsce, zdecydowali o konieczności zabrania go do szpitala – opisuje zdarzenia asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

– To jedna z wielu sytuacji pokazująca reakcję policjantów na potrzebę pomocy drugiemu człowiekowi i taką właśnie postawę zaprezentowali funkcjonariusze z naszej komendy – dodaje asp. sztab. Dorota Rupińska.

(jd)

fot. KPP Rypin

Rypin

Strażnicy pomogą

Wakacje się skończyły i trzeba iść do szkoły. O ile małe dzieci odprowadzają rodzice, o tyle starsze maszerują same.

O samodzielnie poruszających się uczniów zadbają strażnicy miejscy w ramach akcji „Bezpieczna droga do szkoły”, która ruszyła 4 września.

– Najmłodsi obywatele naszego miasta są zawsze pod specjalną opieką strażników miejskich. Początek roku szkolnego to nie tylko powrót uczniów do szkolnych ławek, ale i czas zwiększonego ruchu na drogach. Pod nadzorem strażników znajdą się przejścia dla pieszych w najbliższym sąsiedztwie szkół.

W godzinach porannych funkcjonariusze będą pomagać dzieciom w bezpiecznym dotarciu do szkoły. Jednocześnie apelujemy do kierowców, aby zachowali szczególną ostrożność w pobliżu placówek oświatowych i nie parkowali pojazdów w sposób stwarzający zagrożenie. Akcja będzie prowadzona przez cały rok szkolny – wyjaśnia Janusz Szwankowski, komendant Straży Miejskiej w Rypinie.

Tekst i fot. (jd)

OGŁOSZENIE

ROZSZERZAMY PROGRAM

„Leki 75+”

NOWE ROZWIĄZANIE
TO BEZPŁATNE LEKI NA RECEPTĘ DLA:

osób powyżej 65 lat

dzieci i młodzieży do 18 lat

16 MILIONÓW
POLAKÓW SKORZYSTA Z WIELU
BEZPŁATNYCH LEKÓW

nowekonkrety.gov.pl

Bezpłatne będą leki, które dotychczas podlegały częściowej refundacji.

Na procesie

XIX WIEK ▶ Józef Iłowiecki – właściciel Ryńska w powiecie wąbrzeskim był jednym z tych Polaków, którzy aktywnie wzięli się za walkę o przetrwanie polskości. W 1862 roku założył razem z Zygmuntem Działowskim i Emilem Czerwińskim Towarzystwo Rolnicze Ziemi Chełmińskiej. Rok wcześniej za swoją działalność był sądzony w Berlinie

W Berlinie toczyły się procesy polityczne przeciwko Polakom. W 1846 roku słynny był proces przeciwko 254 osobom, które wzięły udział w powstaniu wielkopolskim. W 1864 roku odbyła się seria procesów przeciwko działaczom polskim. Wcześniej, bo 23 września 1863 roku zastępca starosty toruńskiego w asyście tłumacza i żandarma zjawił się w Ryńsku, w celu aresztowania Józefa Iłowieckiego. Ziemianin pożegnał domowników i dom, a następnie udał się do Torunia, a na następnego dnia do Berlina koleją.

Na 63. rozprawie procesu przeciwko Polakom rozstrzygano przypadek Józefa Iłowieckiego. Sam oskarżony nie był obecny na sali rozpraw. Oznaczało to, że nie należał do kręgu tych, którzy najbardziej podpadli Niemcom. Józef Iłowiecki miał wówczas 40 lat. Oskarżono go o to, że miał zamiar zorganizować antyniemieckie protesty w Toruniu i Wąbrzeźnie. W Ryńsku dokonano wówczas rewizji i między dokumentami znaleziono dwa listy wysłane z Poznania w tej sprawie.

Iłowiecki zaprzeczył oskarżeniom. Okazało się, że w liście proszono go o zorganizowanie nabożeństwa żałobnego 29 listopada. Była to rocznica wybuchu powstania listopadowego. Niemieccy

urzędnicy wzięli to za protest polityczny. Iłowiecki powiedział, że jako Polak ma obowiązek czcić te wydarzenia. W dokumentach znaleziono także odezwę duchowieństwa o zachowanie polskości oraz list wysłany przez jednego z byłych powstańców listopadowych z Paryża. Prosił on Iłowieckiego o zapomogę, ale na koniec listu dodał, że „godzina wyzwolenia jest blisko”. To urzędnicy potraktowali jako próbę przygotowania powstania. Kolejny list mówił o prośbie do Iłowieckiego, by ten przyjął jednego zbiegłego rodaka z zaboru rosyjskiego.

Największym zarzutem było to, że w Ryńsku w czasie powstania styczniowego przebywał jeden z jego przywódców – Marian Langiewicz. Iłowiecki przed sądem wykpił się tym, że Langiewicz był jego przyjacielem z lat szkolnych i przybył do Ryńska w celach wspominkowych.

W oskarżeniu przeciwko Iłowieckiemu wspomniano także zarekwirowany przy powstańcu styczniowym i pisarzu Leo Martwellu pamiętnik. Znajdowała się w nim notatka o treści „30 stycznia 1863 roku zjazd z Józefem. Przystaje na wszystko. Daje 2000 talarów”. Iłowiecki tym razem wytłumaczył, że Józefów w okolicach jest bardzo wielu i trudno, by akurat chodziło o niego. Prawda była oczy-

wiście inna. Józef Iłowiecki uczestniczył czynnie w przygotowaniu oddziałów, które wysłano do walki w powstaniu styczniowym. 30 stycznia w Ryńsku odbyło się zebranie okolicznych ziemian, na którym był Martwell. Był on pośrednikiem w zakupie broni, która trafiła do ochotników powstańczych.

Kolejne dowody oskarżenia były jeszcze bardziej znaczące. W Ryńsku znaleziono dużo broni – strzelbę z bagnietem, dwa rewolwery, sztucer, itd. Iłowiecki stwierdził, że broń zakupił w celu prywatnym, do ozdobienia domu. W procesie wezwano na świadków także byłych powstańców, którzy mieli być w Ryńsku oraz pracowników Iłowieckiego, którzy zostali ochotnikami i wzięli udział w walkach. Iłowiecki wypierał się, że nie zachęcał ich do powstania, a wręcz zniechęcał.

Lista skazanych miała 127 pozycji. Najważniejsi działacze jak Jan hrabia Działynski zostali skazani na karę śmierci. Pod pozycją 107 znajdował się Józef Iłowiecki. Został skazany na 6 lat więzienia. Podobny wyrok usłyszał Natalis Sulerzycki z Piątkowa w powiecie wąbrzeskim. Józef Iłowiecki zmarł w młodym wieku, w 1871 roku, w Wielkim Ujściu pod Chełmnem.

(pw)

XX wiek

Przygotowania do wojny

Niedawno wspominaliśmy wybuch II wojny światowej. Chociaż spodziewano się jej, to i tak gwałtowny początek i jasna data 1 września, i to bez wypowiedzenia wojny, były zaskoczeniem. Wybuch I wojny światowej 20 lat wcześniej w okolicach Lipna i Rypina miał bardziej wydłużony przebieg.

Już dwa lata przed wybuchem I wojny światowej kierowcy ciężarówek z powiatów lipnowskiego i rypińskiego otrzymali poufny okólnik, w którym mówiono, że w każdej chwili muszą być przygotowani do ewakuacji urzędników rosyjskich i dokumentów. Sami urzędnicy musieli zadeklarować się, czy w razie wojny chcą zostać, czy uciekać. Listy osób do ewakuacji trafiły w zamkniętych kopertach do sejfów starostów rypińskiego i lipnowskiego.

W lipcu 1914 roku spodziewano się już ze sporym prawdopodobieństwem, że wojna wybuchnie. W Lipnie, Rypinie i urzędach gminnych otrzymano instrukcje na wypadek wojny. Oto co należało robić: w momencie ogłosze-

nia mobilizacji urzędy nie mogły przerwać pracy; jeśli do urzędu trafiły wiarygodne źródła, że wojska wroga są w granicach powiatu, cały urząd należało ewakuować.

Urzędy gminne miały polecenie palić dokumenty. Strażnicy graniczni znad Drwęcy mieli wypatrywać słupów dymu z palącego się siana. Miał to być sygnał do zgrupowania się w danym miejscu. Wojna dotarła na nasze tereny w nocy z 1 na 2 sierpnia 1914 roku. Ucieczka rosyjskich urzędników była bardzo szybka. Polacy wykorzystali ten moment chaosu. Już 2 sierpnia w Lipnie powstał komitet obywatelski składający się z Polaków.

(pw)

XX wiek

Nazwisko mniej ważne

W 1908 roku Dominik Staszewski wydał książkę pt. „Zarys historyczny Ziemi Dobrzyńskiej”. Jej dodatkiem jest ciekawy spis dotyczący wsi oraz popularnych nazwisk, które nosili ówcześni właściciele. Próżno szukać tam Kowalskich i Nowaków. Nasi przodkowie nosili inne, bardziej prozaiczne nazwiska.

Nazwisko pojawiło się długo po imieniu. Nic dziwnego, że w wielu wsiach jeszcze w XVI wieku chłopci nazwisk nie mieli. Przykładem może być wieś Nowogród w dzisiejszym powiecie golubsko-dobrzyńskim, gdzie według spisu z XVI wieku mieszkali Mateusz, Mikołaj, Jan, Stasiek i Paweł. Nicco dalej, bo w Ciechocinie znajdziemy już nazwiska. Pochodziły one od czynności wykonywanych przez chłopów lub ich pseudonimów, chociaż co do pochodzenia niektórych trudno się domyślić. W Ciechocinie znaleźliśmy na przykład chłopca „Kiełbasę”, „Słomkę” oraz „Czajkę”.

W Działyniu mogliśmy na-

potkać Michała Pajaka, chłopca nazwiskiem Kot, a nawet Bombułka. Jeszcze ciekawsze nazwiska znajdziemy w Dulsku: Uliczny, Płaczek, Gnida Dziadzio i Kiecka to tylko niektóre przykłady. Co było najbardziej nietypowe, to fakt nabywania nazwisk. Jeśli na przykład w Dulsku zmarł stary chłop zwany Pajakiem i zostawił pusty dom. Do tego domu sprowadziła się nowa, obca rodzina, to cała wieś nazywała ich i tak „Pajakami”. Obowiązek noszenia stałego nazwiska urzędowego na ziemiach zaboru rosyjskiego wprowadzono dopiero w 1926 roku.

(pw)

Koronował figurę Matki Boskiej w Oborach

POSTAĆ ▶ W lipcu 1976 roku kardynał Stefan Wyszyński na placu przed sanktuarium w Oborach ozdobił figurę Matki Bożej Bolesnej papieskimi koronami. Była to trzecia, po Skępem i Czerwińsku, koronacja wizerunku Matki Bożej w diecezji płockiej. W związku z tym przybliżamy biografię Prymasa Tysiąclecia, kardynała beatyfikowanego 12 września 2021 roku

Stefan Wyszyński urodził się 3 sierpnia 1901 roku w Zuzeli nad Bugiem, na pograniczu Mazowsza i Podlasia. Od 1920 roku kształcił się w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku. Cztery lata później, z rąk bp Wojciecha Owczarka przyjął święcenia kapłańskie. W latach 1925-1929 kontynuował naukę na Wydziale Prawa Kanonicznego, a także Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych KUL. W 1929 roku uzyskał doktorat na podstawie rozprawy Prawa rodziny, Kościoła i państwa do szkoły. Rok później został profesorem prawa kanonicznego i socjologii w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku. Działał też w redakcji „Ateum Kapłańskie”, a także na Uniwersytecie Robotniczym i w sodalicii mariańskiej.

Po kampanii wrześniowej musiał ukrywać się przed gestapo. Podczas Powstania Warszawskiego był kapłanem zgrupowania AK „Kampinos”. Po zakończeniu wojny powrócił do Włocławka, gdzie zaangażował się w prace nad ponownym otwarciem seminarium. Jeszcze w 1945 roku został jego rektorem, a także redaktorem czasopisma „Ład Boży”. W 1946 roku papież Pius XII mianował go biskupem ordynariuszem diecezji lubelskiej. Sakrę biskupią przyjął na

Jasnej Górze 12 maja 1946 roku, z rąk prymasa Augusta Hlonda. Jako dewizę przyjął hasło Soli Deo (Jedynemu Bogu). Dwa lata później, po śmierci kardynała Hlonda, został podniesiony do godności arcybiskupa metropolity warszawsko-gnieźnieńskiego, prymasa Polski, a 12 stycznia 1953 roku otrzymał kapelusz kardynalski, którego nie mógł odebrać osobiście, gdyż władze komunistyczne odmówiły mu wydania paszportu.

14 lutego 1950 roku prymas Wyszyński, jako głowa polskiego Kościoła zawarł porozumienie z władzami PRL. W zamian za potępienie wciąż walczących oddziałów partyzanckich oraz uznanie nowej granicy zachodniej uzyskał zgodę na naukę religii w szkołach i działalność KUL. Ugoda trwała krótko. Już 25 września 1953 roku prymas został aresztowany. Do jesieni 1956 roku przebywał w kolejnych miejscach odosobnienia: Rywałdzie Królewskim (do 12 października 1953 roku), Stoczku Warmińskim (do 6 października 1954 roku), Prudniku Śląskim (do 26 października 1955 roku) oraz Komańczy (do 28 października 1956 roku). Podczas pobytu prymasa w Komańczy powstał tekst Jasnogórskich Ślubów Narodu Polskiego, pomyślanych jako odnowienie ślubów lwow-

skich Jana Kazimierza z czasów Potopu szwedzkiego. Ponieważ kardynał Wyszyński wciąż był więziony, tekst ślubów odczytał bp Michał Klepacz 26 sierpnia 1956 roku, w obecności blisko miliona pielgrzymów, przybyłych na Jasną Górę.

Po odzyskaniu wolności prymas, w latach 1957-1966 prowadził Wielką Nowennę, która miała przygotować naród na obchody Tysiąclecia Chrztu Polski. Nowenna zakończyła się 3 maja 1966 roku Aktem Oddania Narodu Matce Bożej za wolność Kościoła w Polsce i na świecie. Kardynał Wyszyński był też jednym z inicjatorów słynnego orędzia biskupów polskich i biskupów niemieckich, co spotkało się z ostrą reakcją władz komunistycznych.

Pozostawał aktywnym uczestnikiem obrad Soboru Watykańskiego II, podczas którego złożył na ręce papieża Pawła VI memoriał Episkopatu Polski w sprawie ogłoszenia Maryi Matką Kościoła. Prośba ta została spełniona 21 listopada 1964 roku.

Wobec napiętej sytuacji polityczno-społecznej w naszym kraju prymas Wyszyński podejmował starania mające na celu łagodzenie konfliktów na linii rząd – opozycja. W latach 1980-1981 pełnił rolę pośrednika

w negocjacjach pomiędzy władzą, a „Solidarnością”.

Prymas Polski Stefan kardynał Wyszyński zmarł 28 maja 1981 roku w Warszawie, w uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego. Miał 80 lat, z których 57 przeżył jako kapłan. Trumna z jego ciałem spoczęła w podziemiach katedry św. Jana w Warszawie, a pogrzeb stał się wielką manifestacją narodową.

Przez dziesięciolecia swojej posługi prymas Wyszyński zdołał przeprowadzić polski Kościół przez niezwykle trudne dla jego funkcjonowania lata komunizmu. Najlepszym świadectwem szacunku, na jaki zasługuje ta niezwykła postać jest hołd, jaki oddał jej Jan Paweł II podczas inauguracji swojego pontyfikatu, 22 października 1978 roku.: Nie byłoby na stolicy tego Papieża – Polaka (...) gdyby nie było Twojej wiary nie cofającej się przed więzieniem i cierpieniem, Twojej heroicznej nadziei, Twojego zawierzenia bez reszty Matce Kościoła, gdyby nie było Jasnej Góry i tego całego okresu dziejów Kościoła w Ojczyźnie naszej, który jest związany z Twoim biskupim i prymasowskim posługiwaniem.

W uznaniu zasług Sejm Rzeczypospolitej ogłosił rok 2001 Rokiem Kardynała Stefana Wyszyńskiego. 6 lutego 2001

zakończony został proces beatyfikacyjny. Dokumenty zebrane w ciągu 12 lat jego trwania przez Trybunał Beatyfikacyjny zostały przekazane do watykańskiej Kongregacji Spraw Kanonizacji.

21 października 2019 roku metropolita warszawski kardynał Kazimierz Nycz ogłosił, że beatyfikacja odbędzie się 7 czerwca 2020 roku na placu Piłsudskiego w Warszawie. W związku z pandemią beatyfikacja odbyła się ostatecznie 12 września 2021 roku w świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie wraz z beatyfikacją Czcigodnej Służebnicy Bożej s. Róży Czackiej FSK. Uroczystościom w imieniu papieża Franciszka przewodniczył kardynał Marcello Semeraro – prefekt Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych.

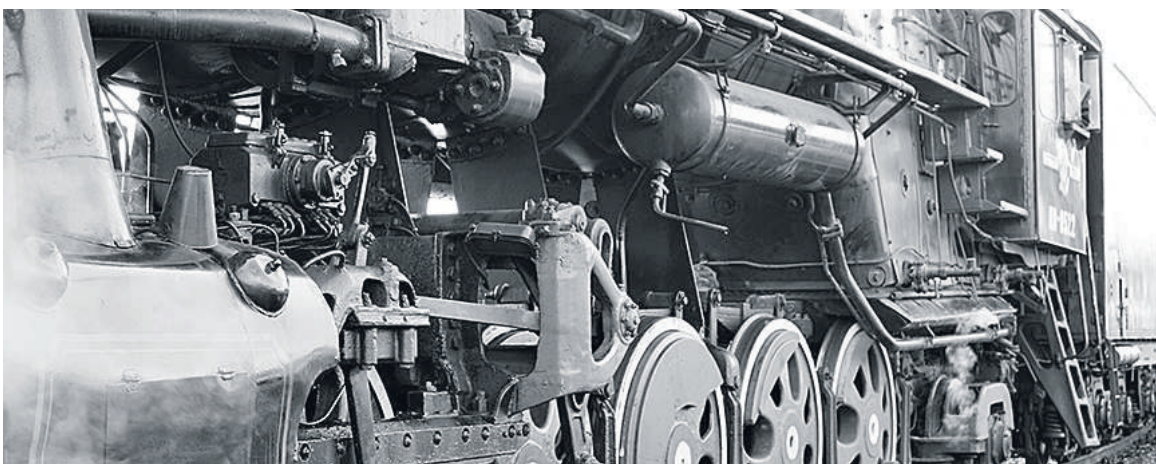
Wartorównieżprzypomnieć, że kardynał Stefan Wyszyński 18 lipca 1976 roku, na placu przed sanktuarium w Oborach, wraz z biskupem płockim Bogdanem Sikorskim i biskupem Janem Wosińskim ozdobił figurę Matki Bożej Bolesnej papieskimi koronami. Była to trzecia, po Skępem i Czerwińsku, koronacja wizerunku Matki Bożej w diecezji płockiej.

Opr. (Szyw)
Źródło: Katolicki Uniwersytet Lubelski Gość Płocki

XX wiek

Buraczana kolej

Kolejka Chełmicka to szlak kolejki wąskotorowej uruchomiony w końcu 1927 roku. Służył głównie cukrowni Chełmicy w powiecie lipnowskim.

Koleje wąskotorowe służące dostarczaniu buraków powstały już w XIX wieku, wówczas głównie w Niemczech. Projekty kolejek tego typu istniały także w naszych okolicach, ale przeważnie na planach się kończyły. W 1927 roku do skutku doszła budowa kolejki do cukrowni. Zbudowano ją dlatego, że przewóz buraków wozami konnymi był drogi. Rocznie kosztował 150 tys. zł. Do tego drogi w okolicy był bardzo zaniedbane. Gliniaste podłoże rozjeżdżone przez wozy jesienią nie nadawało się do jazdy.

Kolejka była krótka, mierzyła 16,2 km z dwiema odnogami: na Kisielewo i Oleszno oraz na Grochowalsk-Glewo, łącznie z odnogami 23 km. Prześwit między

torami wynosił 60 cm. Maksymalne spadki i wzniesienia miały 15%. Mosty i przepusty wykonano z betonu i żelbetu. Tylko jeden przepust miał konstrukcję drewnianą. Nawierzchnia torów to podkłady szyn typu 10 kg na metr bieżący. Co ciekawe i szyny i podkłady były dzierżawione od Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie. To bardzo obniżyło koszty budowy. Dodatkowo państwowe koleje przekazały kolejce parowozy i wagoniki wywrotowe, których używano do budowy. Koszt kilometra wyniósł 32 tys. zł. Biorąc pod uwagę, że linia łącznie miała 23 km, jej budowa zwróciłaby się w ciągu zaledwie 5 lat.

(pw), fot. ilustracyjne

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Praca Oferta

FIRMA REFLEX POLSKA W WĄBRZEŹNIE ZA-
TRUDNI SPAWACZY ORAZ POMOCEKÓW
SPAWACZA. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE
POD NUMEREM TELEFONU 56 688 44 17 LUB
OSOBIŚCIE W DZIALE KADR.

Rolnictwo Inne

Sprzedam żyto i owies Tel. 883-678-823

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lisowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lisowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzyńska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

OGŁOSZENIE

OBWIESZCZENIE
STAROSTY RYPIŃSKIEGO z dnia 04 września 2023 roku
o wszczęciu postępowania administracyjnego

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2023r., poz. 162) zwanej dalej ustawą oraz art. 49 § 1 i 2 oraz art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz.U. z 2023r., poz. 775 z późn. zm.) zwanej dalej KPA

z a w i a d a m i a m

że na wniosek **Wójta Gminy Rogowo z dnia 05 lipca 2023 roku**, zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „**Rozbudowa drogi gminnej nr 120523C Rogowo – Brzeszczki Małe**”

Działki objęte inwestycją:

obręb ewidencyjny 0018 Rogowo, jednostka ewid. 041203_2 Rogowo gmina

- działki nr ewid. 492, 507, 385/2 – istniejący pas drogowy,
- działki nr ewid: 344 (344/1, 344/2), 345 (345/1, 345/2), 346/1 (346/9, 346/10), 346/8 (346/11, 346/12), 347/2 (347/3, 347/4), 347/1 (347/5, 347/6), 348 (348/1, 348/2), 349 (349/1, 349/2), 381/4 (381/5, 381/6), 382/2 (382/3, 382/4), 383/2 (383/3, 383/4), 384/2 (384/3, 384/4), 387/17 (387/18, 387/19), 387/5 (387/20, 387/21), 387/3 (387/22, 387/23), 386 (386/1, 386/2), 387/7 (387/24, 387/25), 387/9 (387/26, 387/27);

obręb ewidencyjny 0026 Świeżawy, jednostka ewid. 041203_2 Rogowo gmina

- działki nr ewid: 158/1 (158/19, 158/20), 158/2 (158/21, 158/22), 158/9 (158/23, 158/24), 159/6 (159/19, 159/20);

obręb ewidencyjny 0003 Brzeszczki Małe, jednostka ewid. 041203_2 Rogowo gmina

- działki nr ewid. 15 – istniejący pas drogowy,
- działki nr ewid: 1 (1/1, 1/2), 2 (2/1, 2/2);

Oznaczenie nieruchomości lub ich części, objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację przedmiotowej inwestycji drogowej:

- przed nawiasem podano numer działki ulegającej podziałowi,
- w nawiasach podano numery działek po podziale,
- w nawiasach pogrubioną czcionką zaznaczono numery działek niezbędnych dla realizacji inwestycji.

Jednocześnie informuję, że:

- zgodnie z art. 11d ust. 9 i 10 ustawy z dniem zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego, objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. Czynność prawna dokonana z naruszeniem powyższego zakazu jest nieważna;
- stosownie do dyspozycji art. 11d ust. 5 ustawy starosta wysyła zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wnioskodawcy, właścicielom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie tej decyzji na adres wskazany w katastrze nieruchomości oraz zawiadamia pozostałe strony w drodze obwieszczenia: w prasie lokalnej, na tablicach ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Rypinie, a także w urzędzie gminy właściwym ze względu na przebieg drogi oraz w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów;
- zgodnie z art. 49 KPA zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia;
- z aktami sprawy strony mogą zapoznać się w Wydziale Budownictwa Starostwa Powiatowego w Rypinie ul. Warszawska 38, pokój 107 (tel. 54 280 24 32) w dniach od poniedziałku do piątku w godzinach pracy urzędu tj. od 7³⁰ do 16⁰⁰ (poniedziałek, wtorek) od 7³⁰ do 15³⁰ (środa, czwartek) od 7³⁰ do 14³⁰ (piątek) w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia niniejszego obwieszczenia,
- niniejsze obwieszczenie stanowi dopełnienie obowiązku wynikające z art. 10 KPA

znak: WB.6740.1.6.2023

Z up. STAROSTY
inż. Ewa Smykowska
Kierownik Wydziału Budownictwa

Konkurs dla opiekunów psów

RYPIN ▶ Pracownicy Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie nie ominą żadnej okazji, by wiedzę o najbliższej okolicy krzewić. Najlepiej zacząć od dzieci, bo szkraby są ciekawskie i pamięć mają bardzo dobrą

Założa muzeum, na czele z dyrektorem Andrzejem Szalkowskim wpadła na pomysł, pod każdym względem użyteczny, łączący aktywność fizyczną z artystyczną i naukową, lecz niestety adresowany tylko do opiekunów psów. Ogłosili ci przebiegli muzealnicy konkurs fotograficzny „Psie spacer”. Polegał on na tym, że trzeba było zabrać swojego czworonożnego pupila na przechadzkę, zrobić mu zdjęcie w swoim ulubionym miejscu i je opisać. Niby wszystko proste, a nagroda i dyplom czekają, ale czy na pewno to takie łatwe?

Żeby zaprezentować w ciekawy sposób dowolne miejsce, trzeba się mu dobrze przyjrzeć. I nagle dostrzegamy coś, czego nie widzieliśmy dotąd, mimo że znajdujemy się przecież w swojej ulubionej lokalizacji. Jakiś niezwykle detal architektoniczny, jakieś wyjątkowe drzewo, a nawet fragmenty starego bruku, który się uchował wśród wszechobecnej betonowej kostki. Nawet nie wiemy, bo mamy zaledwie kilka czy kilkanaście lat, że właśnie weszliśmy na drogę badań naukowych. Na razie bardzo prostych, ale najważniejsze są początki.

– Zależało nam, by dzieci w ten sposób poznawały swoje otoczenie, swoje miasto, a może wioskę na ziemi dobrzyńskiej. Jednocześnie pragnęliśmy, by działo się z poży-

kiem dla psów, zaspokajając ich wewnętrzną potrzebę ruchu. Po długich obradach komisja składająca się z (żeby nie powiedzieć rasowych) muzealników wyłoniła laureatów – wyjaśnia Andrzej Szalkowski.

Wręczenie nagród w tym pomysłowym konkursie miało miejsce w czwartek 24 sierpnia w siedzibie Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie. Zdobywcami pierwszego miejsc zostali: Natalia Synowiec, Krystian Wasia i Michał Walasek, natomiast drugiego Aśka i Łukasz Wilczyński. Dzieci otrzymały gry oraz zabawki dla siebie i swoich czworonożnych przyjaciół.

– Aśka, która zajęła zaszczytne drugie miejsce podzieliła się z nami pomysłem na następny konkurs: „Żeby był z kotami. Ja kotka nie mam, ale pożyczę od cioci, ona ma tsy” – śmieje się dyrektor muzeum, cytując dziewczynkę. – Już dzisiaj zachęcamy do spacerowania, do poznawania pięknej okolicy. A czy z pieskami, czy z kotkami, czy z kucykiem, albo alpaką to już od wyobraźni zależy. Dla powolnych polecamy spacer z żółwiem, tylko pilnujcie by nie uciekł – nie ustaje w zachętach Andrzej Szalkowski. My ze swojej strony przypominamy, że koty chodzą własnymi drogami i nie zawsze udaje się je namówić do zmiany decyzji.

(jd), fot. MZD Rypin

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
 87-400 Golub-Dobrzyń,
 ul. Dworcowa 4,
 tel. 662 061 331,
 e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
 Andrzej Korpalski

tel. 535 170 961
 a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
 tel. 608 688 587
 e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
 tel. 662 061 331

Wydawca:
 WPR Sp. z o.o.
 87-400 Golub-Dobrzyń,
 ul. Dworcowa 4
 (Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
 POLSKA PRESS Sp. z o.o.
 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Dziedziczenie środków z ZUS

REGION ➤ W razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci osoby, dla której ZUS prowadzi subkonto, zgromadzone na nim środki są dzielone i wypłacane osobom uprawnionym. Nie zawsze jednak rodzina zmarłego ma do nich prawo

Nie zawsze po śmierci ubezpieczonego rodzina ma prawo do dziedziczenia środków zapisanych na subkoncie w ZUS. Jeśli zmarły skończył 65 lat i miał przyznaną emeryturę docelową, to wypłata tych środków nie przysługuje. – Osoby uposażone mogą wówczas otrzymać jednorazowe świadczenie pieniężne tj. wypłatę gwarantowaną, ale tylko wtedy gdy nie minęły 3 lata od pobrania pierwszej emerytury docelowej przez zmarłego. Po 3 latach pobierania emerytury – wypłata gwarantowana nie będzie już wypłacana – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Czym jest subkonto ZUS

Każdy ubezpieczony w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych posiada swoje indywidualne konto. W ramach indywidualnego konta dla osób, które są członkami otwartego funduszu emerytalnego (OFE) albo urodziły się po 31 grudnia 1968 r. i nie przystąpiły do OFE, ZUS prowadzi subkonto. Na subkonto (tzw. II filar) trafia: 7,3% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, jeśli ubezpieczony nie przystąpił do OFE lub gdy ubezpieczony zdecydował, aby składka była przekazywana łącznie na subkonto w ZUS; 4,38% składki emerytalnej, jeśli ubezpieczony w trakcie okna transferowego złożył oświadczenie o dalszym przekazywaniu składek do OFE w wysokości 2,92% podstawy.

Raz podjęta decyzja – tylko ZUS czy ZUS i OFE – nie jest ostateczna. Można zmienić dyspozycję przekazywania składek przy okazji okna transferowego. Najbliższe w okresie od 1 kwietnia do 31 lipca 2024 r.

Osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 r. nie mogą być członkami OFE i tym samym nie posiadają subkonta w ZUS. OFE obowiązkowe było dla osób urodzonych po 1968 r. a dobrowolne dla osób urodzonych pomiędzy 1 stycznia 1949 r. a 31 grudnia 1968 r. Od 2014 r. przystąpienie do OFE jest już nieobowiązkowe, a osoby, które wchodzi na rynek pracy, mają 4 miesiące na zawarcie umowy z wybranym funduszem. Jeśli nie podejmą takiej decyzji, to część ich składki emerytalnej, w wysokości 7,3% podstawy wymiaru będzie zapisana tylko na subkoncie w ZUS.

Gdy masz subkonto w ZUS i nie jesteś członkiem OFE

Osoby, które nie są członkami OFE, powinny złożyć do ZUS-u pisemne oświadczenie o stosunkach majątkowych istniejących między ubezpieczonym a współmałżonkiem. Mogą również wskazać imiennie jedną lub więcej osób uprawnionych do otrzymania środków po śmierci (wniosek UWU). Jeśli tego nie zrobią, to środki z subkonta wejdą w skład spadku.

– Jeśli ubezpieczony złożył w ZUS taką informację, to po jego śmierci Zakład zawiadamia osoby uprawnione o możliwości złożenia wniosku o wypłatę środków. Ta sama zasada obowiązuje, gdy informację o osobach uprawnionych do dziedziczenia Zakład otrzymał z OFE po przekazaniu do ZUS-u w ramach tzw. suwaka bezpieczeństwa wszystkich środków zgromadzonych w OFE na 10 lat przed emeryturą – wyjaśnia rzeczniczka.

Co się dzieje ze środkami z subkonta w momencie przejścia na emeryturę

Jeśli ubezpieczony w momen-

cie osiągnięcia wieku emerytalnego rezygnuje z aktywności zawodowej i przechodzi na emeryturę w wieku powszechnym (60 lat w przypadku kobiet, 65 lat w przypadku mężczyzn), to jego środki zgromadzone na subkoncie w ZUS, uwzględniane są w podstawie przyznanego mu świadczenia emerytalnego.

Inaczej jest w przypadku ubezpieczonych, którzy korzystają z tzw. emerytur wcześniejszych – wtedy środki zgromadzone na rachunku w OFE i zewidencjonowane na subkoncie w ZUS przekazywane są na dochody budżetu państwa. Jest to niezbędny warunek uzyskania tego rodzaju świadczenia.

Zasady dziedziczenia

Środki zgromadzone na subkoncie w ZUS i OFE podlegają podziałowi m.in. w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa, ustania wspólności majątkowej, czy śmierci. W przypadku śmierci są wypłacane osobom wskazanym przez zmarłego lub spadkobiercom. Połowa środków zgromadzonych na subkoncie w ZUS i OFE w okresie trwania wspólności majątkowej przekazywana jest na subkonto i rachunek w OFE współmałżonka (brak wypłaty gotówkowej). Pozostała część dzielona jest pomiędzy osoby wskazane przez niego za życia, a w przypadku ich braku środki te wchodzi w skład spadku. Jeśli zmarły nie pozostawał w związku małżeńskim, to wszystkie środki zebrane w OFE i na subkoncie są wypłacane osobom wskazanym za życia lub spadkobiercom.

Gdzie złożyć wniosek do ZUS-u, czy OFE

W sytuacji, gdy zmarły miał subkonto w ZUS i nie był członkiem OFE, lub kiedy był członkiem OFE, a całość

środków została już przekazana na subkonto w ZUS w wyniku realizacji procesu suwaka bezpieczeństwa i członkostwo w OFE zostało wykreślone, podział środków na wniosek osoby uprawnionej zaczyna się w ZUS. W pozostałych przypadkach podział środków zaczyna się w OFE.

Jeśli podział środków zaczyna się w OFE, to w ciągu 14 dni od podziału, otwarty fundusz emerytalny zawiadamia ZUS o osobach, na rzecz których nastąpił podział środków zgromadzonych na rachunku w OFE i jaki jest udział tych osób w tych środkach. Następnie ZUS w ten sam sposób dzieli środki zapisane na subkoncie. Zarówno w przypadku otrzymania zawiadomienia o podziale środków z OFE jak i wpływu do ZUS-u wniosku o wypłatę środków z subkonta, Zakład ma 3 miesiące na to, aby podzielić środki zapisane na subkoncie.

Osoby, które są członkami OFE, a także które urodziły się po 31 grudnia 1968 r. i nie przystąpiły do OFE, mogą za życia dokonywać zmian osób uposażonych i zmieniać ich udział procentowy w dziedziczeniu zgromadzonych środków. Warto na bieżąco aktualizować dane adresowe osób uprawnionych do dziedziczenia. Osoby, które są członkami OFE, nawet jeśli zadecydowały o zaprzestaniu odprowadzania składek do OFE taką zmianę dyspozycji powinny zgłosić w OFE.

Warto mieć wiedzę, do którego OFE należał zmarły, bo w obecnym stanie prawnym ZUS może udzielić informacji odnośnie członkostwa osoby zmarłej w OFE jedynie na podstawie prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, lub zareje-

strowanego aktu poświadczenia dziedziczenia.

Dla kogo wypłata gwarantowana z ZUS

Wypłata gwarantowana to jednorazowe świadczenie pieniężne, które po spełnieniu kilku warunków może być wypłacone po śmierci osobom uposażonym. Jeśli zmarły miał subkonto w ZUS i nabył prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia „męskiego” wieku emerytalnego (65 lat) albo do dnia poprzedzającego osiągnięcie tego wieku miał ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej, to mógł za życia wskazać imiennie jedną lub kilka osób jako osoby uposażone, na rzecz których wypłacone będzie po jego śmierci jednorazowe świadczenie pieniężne.

Jednak, gdy emeryt pozostający w związku małżeńskim wskaże osobę niespokrewnioną, to wymagana będzie pisemna zgoda współmałżonka. Zgoda nie jest wymagana, jeżeli jako osoby uposażone emeryt wskaże dzieci własne, przysposobione, dzieci drugiego małżonka, rodziców (za rodzica uważa się także ojczyma, macochę oraz osoby przysposabiające) oraz przyjęte na wychowanie wnuki bądź rodzeństwo. W sytuacji, gdy nie zostanie wskazana żadna osoba, to uposażonym będzie małżonek, o ile w chwili śmierci emeryta pozostawał z nim we wspólności majątkowej. W pozostałych przypadkach środki wchodzi w skład spadku.

Wypłatę gwarantowaną można otrzymać tylko w okresie trzech lat od momentu wypłaty pierwszej emerytury docelowej. Po 3 latach pobierania emerytury – wypłata gwarantowana nie będzie już wypłacana.

(red)

Region

Pierwsze czternastki na koncie

1 września ruszyła wypłata kolejnego w tym roku dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego. W województwie kujawsko-pomorskim w ten dzień czternastkę otrzymało 63,9 tys. osób na łączną kwotę niemal 149,5 mln zł.

Aby otrzymać czternastą emeryturę, nie trzeba składać żadnego wniosku. ZUS przyzna uprawnionym świadczenie z urzędu i wypłaci razem z bieżącą emeryturą lub rentą. – Jeśli ktoś otrzymuje świadczenie podstawowe 10 czy 20 września, to również w tym terminie ZUS przekaże czternastkę. Wypłaty czternastej emerytury do pierwszych seniorów trafiły już 1 września. W regionie tego dnia czternastkę z ZUS-u otrzymało 63,9 tys. osób o łącznej wartości niemal 149,5 mln zł – informuje Krystyna

Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Czternasta emerytura wynosi 2650 zł brutto. Prawo do czternastki mają osoby, które na 31 sierpnia pobierali jedno z długoterminowych świadczeń, np. emeryturę, rentę czy świadczenie przedemerytalne. Jeśli na ten dzień wypłata będzie zawieszona (np. z powodu zbyt wysokich dodatkowych zarobków), to czternastka nie będzie przysługiwać.

Na pełną kwotę czternastki

mogą liczyć osoby, których emerytura lub renta nie przekracza 2900 zł brutto. Powyżej tej kwoty czternastka będzie zmniejszana zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę”. Przy czym, aby otrzymać dodatkowe świadczenie, musi ono wynosić co najmniej 50 zł. Oznacza to, że czternastka przysługuje, gdy emerytura lub renta nie przekracza kwoty 5500 zł brutto.

Do renty rodzinnej, którą pobiera kilka osób, przysługuje jedna czternastka. ZUS podzieli ją proporcjonalnie w równych częściach

na każdą uprawnioną osobę. Jedną czternastką przysługuje także w przypadku zbiegu prawa do kilku świadczeń (np. emerytury z ZUS i KRUS lub emerytury wypłacanej wraz z rentą wypadkową). Jeśli świadczenia wypłacane są przez dwa różne organy emerytalno-rentowe np. ZUS i KRUS, wówczas czternastą emeryturę wypłaca ZUS.

O pieniądze z wrześniowej gratyfikacji nie muszą się martwić osoby z długami. Czternastka będzie wolna od wszelkich innych

potrąceń, np. zajęć komorniczych. Nie będzie się także wliczać do dochodu przy ubieganiu się o pomoc społeczną, alimenty czy 500 plus dla niesamodzielnych. Szacunkowo czternasta emerytura trafi w sumie ok. 8,8 mln emerytów i rencistów ze wszystkich organów rentowych. W tym ok. 6,8 mln osób otrzyma czternastkę w pełnej wysokości, a w przypadku ok. 2 mln osób świadczenie będzie pomniejszone zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę”.

(red)

Największa inwestycja powiatu

dokończenie ze str. 1

Pierwszą rozpatrywaną lokalizacją był Nadróż. Ostatecznie zdecydowano, że placówka wejdzie w skład Powiatowego Centrum Edukacyjno-Społecznego przy Mławskiej 54. Został ułożony program funkcjonalno-użytkowy, wybrano firmę, która zaprojektowała i wybudowała obiekt.

– To największa samodzielna inwestycja w 25-letniej historii powiatu rypińskiego. Od początku tej kadencji nasza oświata może liczyć na mnie i całą radę. Jako samorząd inwestujemy w infrastrukturę i uczniów. Wydaliśmy już ponad 40 mln zł., ale to nie koniec. Nie zwalniamy tempa, złożyliśmy wnioski na dalsze inwestycje oświatowe, na budowę hali sportowej przy Liceum Ogólnokształcącym, na stworzenie internatu i zadaszenie lodowiska przy Zespole Szkół nr 2 – zapowiedział starosta, dodając, że „wielomilionowe inwe-

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

stycje dotyczą też dróg i ochrony zdrowia”.

Szkoła zrobiła wrażenie na wszystkich obecnych. Przestronne, jasne korytarze prowadzą do znakomicie wyposażonych sal lekcyjnych, pomieszczeń przeznaczonych na rehabilitację, sali gimnastycznej, sali do rytmiki. Obecnie na otwarciu dzieci były zachwycone, podobnie jak ich ro-

dzice i goście.

– Czekaliście na tę szkołę 30 lat, ale warto marzyć, bo marzenia się spełniają. Budynek to tylko mury, ważne jest, by te mury zostały wypełnione miłością. Macie cudownego patrona. Ksiądz Twardowski tak dużo mówił o miłości bliźniego, o poszanowaniu drugiego człowieka. Jestem głęboko przekonany, że w murach tej

szkoły będzie wiele miłości, wiele dobra, życzliwości, uśmiechu. To wszystko jest tak bardzo potrzebne tym, którzy będą się tu edukować. Proszę was, wykorzystajcie swoją szansę, bo to czego się nauczycie w tej szkole, będzie przepustką w wasze dorosłe życie. Proszę też was, kochajcie nade wszystko swoich rodziców, szanujcie i słuchajcie nauczycie-

li, bo oni wszyscy chcą dla was jak najlepiej. Drodzy nauczyciele i wychowawcy. Wiem jak ciężka i odpowiedzialna jest wasza praca, ale głęboko wierzę, że po dwóch miesiącach wakacji przyszlście tu z nową energią i zrobicie wszystko, oddacie swoje serce tym, którym służycie – zwrócił się do szkolnej społeczności wicemarszałek województwa Zbigniew Sosnowski.

W uroczystości uczestniczyło wielu zaproszonych gości. Byli wśród nich posłowie, przedstawiciele kuratorium, samorządowcy dyrektorzy szkół i nauczyciele z terenu powiatu, przedstawiciele służb mundurowych, duchowni.

Koszt budowy szkoły i jej wyposażenia wyniósł ponad 16 mln. złotych, z czego samorząd powiatu rypińskiego otrzymał 5,5 mln. złotych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz ponad 2 mln. z Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Tekst i fot. (jd)

OGŁOSZENIE

7 września 2023 r.

WÓJT GMINY SKRWILNO

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w północno-zachodnim rejonie miejscowości Skudzawy, gmina Skrwilno.

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977) oraz uchwały Nr XL/264/22 z dnia 14 grudnia 2022 r., zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w północno-zachodnim rejonie miejscowości Skudzawy, gmina Skrwilno wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach **od 15 września 2023 r. do 17 października 2023 r. (włącznie)** w siedzibie Urzędu Gminy Skrwilno, ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno, w godz. od 7:30 do 15:30.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu **12 października 2023 r.** w siedzibie Urzędu Gminy Skrwilno, o godz. **10:00**.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Skrwilno z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **2 listopada 2023 r. (włącznie)**.

Jednocześnie w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.) zawiadamiam o wyłożeniu w dniach **od 15 września 2023 r. do 17 października 2023 r. (włącznie)** do publicznego wglądu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w północno-zachodnim rejonie miejscowości Skudzawy, gmina Skrwilno wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Z dostępną na aktualnym etapie dokumentacją sprawy można zapoznać się w Urzędzie Gminy Skrwilno, ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno. Uwagi i wnioski do ww. dokumentów mogą być składane w formie pisemnej, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym w Urzędzie i na adres Urzędu Gminy Skrwilno, ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno, w terminie wyłożenia oraz do dnia **2 listopada 2023 r. (włącznie)**.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Skrwilno.

WÓJT GMINY
SKRWILNO

Lech Rypin w środku tabeli

PIŁKA NOŻNA ▶ Niezły początek sezonu piłkarzy z Rypina w IV lidze kujawsko-pomorskiej. Co prawda w ostatniej kolejce podopieczni Szymona Moszczyńskiego ulegli Startowi Pruszcz 0:3, ale wcześniej odnieśli dwa zwycięstwa z rzędu. Po 6 kolejkach mają na koncie 8 punktów i zajmują ósme miejsce w gronie osiemnastu ekip

Przypomnijmy, że sezon 2023/24 Lech zaczął od cennego remisu z Cuiavią Inowrocław. Potem była porażka w Bydgoszczy z Chemikiem, ale dalej naszej drużynie wiodło się niezle. Po remisie z Serockiem były wygrane nad Pomorzaniem Toruń oraz Liderem Włocławek. W ostatni weekend do Rypina przyjechała rewelacja początku rozgrywek, zespół Startu Pruszcz, który niespodziewanie jest w ścisłej czołówce.

W 7. minucie meczu gracz Startu uderzył niecelnie. Od 12. minuty po błędzie w obronie przegrywaliśmy 0:1. W 20. minucie Olaf Szmelcer niebezpiecznie zderzył się z graczem gości. Można powiedzieć, że został znokautowany! Zawodnik Startu, jak się okazało po przejrzeniu nagrania po meczu, trafił nogą w nos piłkarza Lecha. Otrzymał tylko żółtą kartkę! – Ewidentna czerwona powinna być! Sędzia tego meczu pomylił się mocno – uważają działacze Lecha, pisząc tak o meczu na klubowej stronie.

Na boisku Szmelcera zastąpił

powracający z Wisły Płock wychowanek Lecha Juliusz Kolbus. Szmelcer został odwieziony do szpitala w Toruniu na badania. W 25. minucie Rybka z wolnego uderzył prosto w bramkarza gości. W 32. minucie niestety było już 0:2.

– Tuż przed przerwą mieliśmy kolejną kontrowersyjną sytuację. Sędzia tych zawodów pokazał

czerwoną kartkę naszemu trenerowi Szymonowi Moszczyńskiemu za rzekome obelgi w ich kierunku. Naszym zdaniem, po obejrzeniu tej sytuacji, ewentualnie żółta kartka się należała. Sędziowie byli słabo dysponowani. Nie reagowali też na przewinienia gości – komentuje na swojej stronie Lech Rypin.

W 45. minucie Paweł Lewan-

dowski powinien strzelić gola kontaktowego, ale po ograniu kilku graczy Startu nie udało mu się zdobyć bramki. W 47. minucie Koziątek uderzył zza szesnastki nad poprzeczką. Od 58. minuty po drugiej żółtej i w konsekwencji czerwonej kartce dla P. Lewandowskiego Lech grał w 10. W 65. minucie goście strzelili trzeciego gola i było po

meczu. W 68. minucie gracz gości trafił w słupkę. Pięć minut później Trędewicz uderzył tuż obok słupka. W końcówce Ambrochowicz obronił groźny strzał gracza z Pruszcza.

– Mecz nam nie wyszedł. Goście wygrali, byli dziś lepsi. Grali momentami brutalnie. W sytuacji z 1. połowy na pewno mieli dużo szczęścia, że ich gracz dostał tylko „żółtko”. Decyzje sędziego momentami były dziwne – komentują działacze Lecha Rypin.

Kolejny mecz wyjazdowy rypinianie rozegrają z Chełmianką nietypowo, bo już w piątek 8 września. Lech ma po 2 wygrane, remisy i porażki. Na razie bilans jest niezły. Zobaczymy co dalej.

Lech Rypin – Start Pruszcz 0:3 (0:2)

Skład: Ambrochowicz – Sternicki (Krajewski), Rybka, Szmelcer (Kolbus), Safian (D. Lewandowski), Murashko (Łapkiewicz), Baranowski, Rozpierski (Listkowski), Koziątek, P. Lewandowski, Trędewicz.

(ak), fot. Lech Rypin

Piłka nożna

Grot i Skrwa straciły punkty

Czwarta kolejka A-klasy była pierwszą, w której punkty straciły obie nasze drużyny występujące na tym szczeblu rozgrywkowym. Ale mimo to i tak początek sezonu zarówno dla Grota Kowalki jak i Skrwy Skrwilno jest bardzo dobry.

O ile po rundzie wiosennej poprzednich rozgrywek Skrwa mogła uchodzić za jednego z faworytów nowego sezonu i jej wysoka pozycja na tę chwilę nie dziwi, to Grot będący poprzednio w dole tabeli, teraz zadziwia na duży plus. Wszystkich kibiców z powiatu rypińskiego powinno cieszyć, że obie nasze ekipy są w czołówce po czterech kolejkach.

Grot wygrał trzy pierwsze mecze (za mecz z Victorią Smół-

nik dostał punkty walkowerem, bo goście nie dojechali – red.). Szczególnie zaskakująca była wygrana z Tłuchowią II na wyjeździe. W czwartej kolejce nasz zespół podejmował lidera z Lipna. Mień wygrał 2:0 i został samodzielnym liderem tabeli z 12 punktami, ale Grot i tak jest drugi z 9 punktami, co jest świetnym wynikiem.

Niepokonana pozostaje Skrwa, która ma rozegrany o jeden mecz mniej. Po wygranych z Wiślaninem i Wichrem nasz ze-

spół stracił punkty, remisując 1:1 w Bądkowie.

– Niestety nie gramy dzisiaj tak jak grać powinniśmy i tylko remisujemy z Piastem Bądkowo. Trudne warunki do gry, dużo niedokładności oraz brak pomysłu na stworzenie sobie sytuacji. Nie załamujemy głów, szanujemy podział punktów i bierzemy się do pracy, aby za tydzień wyglądało to zdecydowanie lepiej! Bramkę dla naszego zespołu strzelił Kuba Fałdowski. Licznie

przybyłym kibicom dziękujemy za wsparcie! – podsumowuje na swoim Facebooku Skrwa.

Skrwilno z 7 punktami jest na czwartym miejscu w tabeli.

W najbliższą sobotę Grot zagra w Radziejowie, zaś Skrwa podejmie Tłuchowię II, początek tego meczu o godz. 16.00.

(ak), fot. archiwum